

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

Aika 12.11.2024 16:00 - 17:27

Lautakunta piti kokoustaun klo 16.43 - 16.50

Paikka Lahden kaupungintalo, Paasikivi-sali (3. krs), os. Harjukatu 31, Lahti

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Heromaa-Karjalainen Siru	puheenjohtaja	
	Jalonen Pasi	varapuheenjohtaja	
	Mähönen Ari	jäsen	
	Pyykkönen Mona	jäsen	
	Pietiläinen Jukka	jäsen	
	Kyyrönen Hanna-Kaisa	jäsen	
	Salonen Juho	jäsen	
	Seppälä Ada	jäsen	
	Laakso Soile	jäsen	
	Vilkman Mira	jäsen	
	Hildén Jesse	jäsen	
	Nurminen Jouni	varajäsen	
	Salovuori Raimo	varajäsen	
	Hildén Sirkku	Lahden kaupunginhallituksen edustaja	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
Jokinen Lauri	joukkoliikennepäällikkö		
Lindgren Juha	joukkoliikennesuunnittelija		

Toivonen Torsti	joukkoliikennesuunnittelija	
Varshukov Timo	joukkoliikennesuunnittelija	
Pio Joonas	liikennepäällikkö	asiantuntijakuuleminen klo 16.05- 16.42/Lehtimäen Liikenne
Takala Terhi	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	

Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa		
Ekpa Simon	jäsen	
Puusaari Riina	jäsen	
Pessinen Tuija	jäsen	
Talja Martti	Lahden kaupungin hallituksen edustaja	
Niemi Maria	viestintä- ja markkinointisuunnittelija	
Immonen Minna	viestintä- ja markkinointisuunnittelija	

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan puolesta

Siru Heromaa-Karjalainen

Terhi Takala

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ada Seppälä

Ari Mähönen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 19.11.2024

Terhi Takala
valmistelusihteri

§	Otsikko	Sivu
§ 39	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 40	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 41	Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät keväällä 2025	7
§ 42	Lahden seudun joukkoliikennestrategian 2024 lausuntoajan jatkaminen	9
§ 43	Tarjouskilpailun 2/2024 käynnistäminen, kohteet 5 ja 6	11
§ 44	Käteismaksamisen ja matkakorttien lataamisen lopettaminen Lahden seudun liikenteen linja-autoissa	19
§ 45	Seurantaraportti 1.1. - 30.9.2024, joukkoliikenne	23
§ 46	Tiedoksi merkittävät asiat	25
§ 47	Muut asiat	26
§ 48	Lahden seudun liikenteen lipputuote ja -hinnoittelu muutos	27

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 39

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

nro 6

§ 40

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Ada Seppälä ja Ari Mähönen.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 41

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät keväällä 2025

4237/00.01.02.05/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, että kevään 2025 kokouspäivät ovat 23.1., 11.2., 18.3. ja 20.5.2025.

Käyttösuunnitelmaseminaari pidetään 16.1.2025.

Samalla lautakunta merkitsee tiedoksi uuden valtuustokauden kokousaikataulusuunnitelman syksyn 2025 osalta: kokoukset 9.9., 14.10., 18.11. ja 16.12., talousarvioseminaari 4.9. ja käyttösuunnitelmaseminaari 2.12.2025.

Perusteluosa

Hallintosäännön yleisten määräysten 10 §:n mukaan toimitilin päättää kokouksensa ajankohdasta ja paikasta.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Puheenjohtaja voi peruuttaa kokouksen, mikäli kokouksen pitäminen ei ole aiheellista käsiteltävien asioiden vähäisen määrän tai muun perustellun syyn vuoksi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät ovat pääsääntöisesti tiistaisin ja kokoukset alkavat klo 16.00.

Lautakunnalle esitetään, että kevään 2025 kokouspäivät ovat: to 23.1., ti 11.2., ti 18.3. ja ti 20.5.

Uuden valtuustokauden kokouspäivistä päätetään ensimmäisessä uuden lautakunnan kokouksessa, mutta tässä vaiheessa suunniteltu kokousaikataulu esitetään merkittäväksi tiedoksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: ao. palveluyksiköt, konsernihallinto, toimivalta-alueen kunnat, intra, internet

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 42

Lahden seudun joukkoliikennestrategian 2024 lausuntoajan jatkaminen

3630/08.01.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, p. 050 320 0101

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää jatkaa Lahden seudun joukkoliikennestrategian lausuntoaikaa 31.12.2024 asti.

Perusteluosa

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on kokouksessaan 10.9.2024 §35 päättänyt pyytää lausuntoa joukkoliikenteen seudulliseen strategialuonnokseen jäsenkunnilta, Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta, Päijät-Hämeen liitolta, toimialueen kuntien vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvostolta, sekä kumppanuuspöydiltä. Määräaikaan mennessä lausuntoja saapui 10 kappaletta.

Lausuntoajan jatkamisella halutaan varmistaa kaikille lausuntopyynnön saaneilla mahdollisuus lausua halutessaan asiasta vaikka sitä ei alkuperäiseen määräpäivään mennessä olisi tehtykään.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: toimialueen jäsenkunnat sekä niiden vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvostot, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Päijät-Hämeen liitto, Lahden kaupungin vanhus-, nuoriso- ja vammaisneuvosto, Lahden kaupungin kumppanuuspöydät

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 43

Tarjouskilpailun 2/2024 käynnistäminen, kohteet 5 ja 6

4900/02.05.00.01/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen, p. 050 320 0101

Päätös

Esittelijän peruutettua päätösehdotuksensa lautakunta jätti asian käsittelemättä.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää käynnistää tarjouskilpailun 2/2024 perusteluosassa ja erillisessä liitteessä kuvatusta liikennöintikokonaisuudesta bruttoperusteisella järjestämismallilla.

Perusteluosa

Joukkoliikenteen kohteiden 7-10 sopimuskaudet päättyvät talvikauden 2025-2026 päättyessä ja vastaava liikenne tulee kilpailuttaa uudelleen. Liikennöinnin tarkka alkamispäivä tarkentuu myöhemmin peruskoulujen lukuvuoden 2025-2026 päättymisajankohdan mukaiseksi.

Kohteet 7-10 kattavat Asikkalan, Heinolan, Hollolan, Orimattilan ja Padasjoen kuntien yhteydet Lahteen tuottaen samalla palvelua Lahden sisäiseen liikkumiseen. Lisäksi kohteista 7-10 on liikennöity edellä mainittujen seutukuntien sisäistä liikennöintiä. Kohteissa on myös Lahden

kaupungin sisäisen liikenteen linjat 4 (myös osa Hollolan liikennöintiä), 12 ja 14. Liikennöinnissä on käytetty yhteensä 47 linja-autoa.

Kohde 5 liikennöidään uudella sopimuskaudella 26:lla linja-autolla seuraavin reitein:

- Linja 4 Tiilikangas – PHKS – Matkakeskus – Kauppatori - Hiekk anummi
- Linja 14 Tiilijärvi – Hedelmätarha – PHKS – Matkakeskus – Kauppatori – Tonttila – Viuha
- Linja 24 Tiilikangas – Hedelmätarha – PHKS – Kauppatori – Herrasmanni
- Linja 24A Tiilikangas – Hedelmätarha – PHKS – Kauppatori - Hiekk anummi
- Linja 24B Herrasmanni – Kauppatori
- Linja 12 Ala-Okeroinen – Matkakeskus – Kauppatori
- Linja 16 Ulaaninkatu – Matkakeskus – Kauppatori – Vierumäki – Urheiluopisto
- Linja 16B Ulaaninkatu – Kauppatori
- Linja 17 Ulaaninkatu – Kauppatori – Ahtiala – Mäkelä – Vierumäki
- Linja 17K Ulaaninkatu – Kauppatori – Vipusenkatu - Vierumäki
- Linja 17A Ulaaninkatu – Kauppatori – Ahtiala – Mäkelä – Vierumäki – Urheiluopisto
- Linja 21 Hollola kk – Hälvälä – Salpakangas – Messilä – Hollola kk
- Linja 60 Orimattila – Lahdentie – Patoniitty – Laune – Matkakeskus – Kauppatori
- 60K Orimattila – Pennala – Patoniitty – Laune – Matkakeskus – Kauppatori
- Linja 61 Orimattila – Pennala – Renkomäki – Matkakeskus – Kauppatori

Linjat 4, 14 ja 24 muodostavat aiempien linjojen 4H Tiilijärvi – Hedelmätarha – PHKS – Kauppatori - Hiekk anummi ja 4V Tiilikangas – PHKS – Kauppatori – Viuha tavoin runkolinjamaisen palvelutason Hollolasta Päijät-Hämeen keskussairaalan kautta Lahden keskusta, josta edelleen Ahtialan suuntaan kattaen Tonttilan, Herrasmannin, Viuha ja Hiekk anummen. Linjoilla korvataan nykyisten linjojen 4H ja 4V palvelun

lisäksi linjojen 6T ja 12 palvelua. Lahden keskustassa linjat 4 ja 14 ajavat Matkakeskuksen kautta ja linja 24 Hollolankatua Kauppatorille. Hollolassa muutoksilla joukkoliikennettä ohjataan enemmän niihin osiin, joissa matkustajamäärät ovat suurimmat eli Tiilikankaalle ja Hedelmätarhan alueelle. Päijät-Hämeen keskussairaalan alueen palvelutaso säilyy ennallaan. Lisäksi muutoksilla parannetaan yhteyksiä Hollolasta Matkakeskukselle ja Matkakeskukselta Päijät-Hämeen keskussairaalalle. Lahdessa linjojen 6V, 6T ja 12 osuudet Ahtialan suunnalla lakkautetaan. Linja 14 ajaa Tonttilan kautta Viuhaan, jossa vuoroväliä harvennetaan nykyisestä 20/30 min (ruuhka-aika/hiljainen aika) 30 minuuttiin. Muutos vastaa palvelutasosuunnitelman mukaista palvelutasoa. Linja 24 liikennöi ruuhka-aikoina Herrasmaniin ja 24A Hiekk anummeen. Linja 24B liikennöi hiljaisina aikoina välillä Herrasmani – Kauppatori. Linjaa 24 ei liikennöidä kesäkaudella. Hiekk anummen ja Herrasmannin palvelutasoon muutoksilla ei ole vaikutusta.

Linja 12 liikennöi jatkossa nykyisen linjan 12K reittiä Ala-Okeroinen – Matkakeskus – Kauppatori. Talvikausilla arkipäivien palvelutaso vastaa nykytasoa. Linjan 12 lauantai liikenne lakkautetaan ja kesäaikoina liikennöidään 60 minuutin vuorovälillä nykyisen 30 minuutin vuorovälin sijaan. Syynä vuorovälin harventamiselle on hyvin pienet matkustajamäärät.

Linja 16 on kokonaan uusi linja reitillä Ulaaninkatu – Matkakeskus – Kauppatori – Vierumäen urheiluopisto. Linjalla parannetaan Hennalan alueen kehittyvän alueen palvelutasoa ja toisaalta korvataan linjojen 71-73 palvelua välillä Kauppatori – Vierumäki. Nykyisten linjojen 71-73 osuudella Vierumäki – Kauppatori vuoroväliä harvennetaan arjen 30 minuutista 60 minuuttiin. Muutos on palvelutasosuunnitelman mukainen ja vastaa paremmin todellista kysyntää.

Linja 17 eri variaatioineen on ruuhka-aikoina liikennöitävä täydentävä linja. Linjalla korvataan Lahden itäpuolella linja 6V ja nykyisen linjan 14 palvelua Vipusenkadulle ja Mäkelään. Linja luo yhdessä linjan 16 kanssa Hennalan alueelle ruuhka-aikoina 30 minuutin vuorovälin. Alueen palvelutasoa täydentää linja 12, joka liikennöi Helsingintietä edellä kuvatulla tavalla. Linjaa liikennöidään jokaisena viikon päivänä. Viikonloppuisin linja korvaa lakkautettavan linjan 12 lauantaipalvelua Hennalan alueen ja Lahden keskustan välillä ja luo uutta palvelua sunnuntaisin, jolloin liikennöintiä ei nykytilantessa ole.

Linja 21A/B liikennöidään tulevilla sopimuskaudella kuten tällä hetkellä 60 minuutin vuorovälillä.

Linjat 60 ja 61 liikennöidään välillä Orimattila – Lahti. Linja 60 tarjoaa jatkossa läpi päivän nopean yhteyden Lahden ja Orimattilan välillä. Linjalla vastataan paremmin elinkeinoelämän sekä Orimattilan kaupungin toiveisiin Pennalan yritysalueen saavutettavuuden parantamisesta sekä nopeutetaan matka-aikoja läpi päivän Lahden ja Orimattilan välillä. Linjalla parannetaan myös Lahdessa Patoniityn sekä Launeen yhteyksiä. Linja 61 liikennöi jatkossa samalla reitillä kuin linjat 71-73 nykytilanteessa välillä Orimattila – Lahti. Linjat 60 ja 61 muodostavat Orimattilaan ruuhka-aikoina tasaisen 20 minuutin ja hiljaiseen aikaan tasaisen 30 minuutin vuorovälin. Linjalla 60K liikennöidään varhaisaamuissa ja myöhäisilloissa tarjoten palvelua linjojen 60 ja 61 reiteillä yhdistetysti.

Kohteen 5 esitetyllä liikennöinnillä saavutetaan monilta osin palvelutason parannuksia niin vuorovälin, matka-aikojen nopeuttamisen, liikennöinti-aikojen laajentamisen kuin esimerkiksi parempien Matkakeskus-yhteyksien suhteen. Palvelua on myös kohdistettu alueille, joissa kysyntää ja/tai potentiaalia on. Alueet, joilla vuoroväliä on harvennettu on tutkittu

eikä muutoksella arvioida olevan merkittävää vaikutusta matkustukseen. Vähintään palvelutasosuunnitelman mukainen palvelutaso saavutetaan kaikilla alueilla, joita suunnittelu koskee.

Kohde 5 liikennöidään kokonaisuudessa päästöttömin käyttövoimin ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain vaatimusten täyttämiseksi. Päästöttömät ajoneuvot tukevat myös Lahden kaupungin strategisten tavoitteita ja mahdollistavat kustannussäästöt operointikustannuksissa.

Kalusto pisteytetään siten, että käytetystä vety tai sähköautosta saa 0 pistettä ja uudesta vety tai sähköautosta 8 pistettä. Kalustosta annettavat lisäpisteet lasketaan painottaen käytetyillä ja uusilla ajoneuvoilla ajettua linjakilometrimäärää.

Sopimuskauden pituudeksi esitetään yhdeksän (9) vuotta. Pidemmät sähköisiä käyttövoimia mahdollistavat sopimukset ovat aikaisemman kokemuksen perusteella laskeneet liikennöintikustannuksia. Samalla myös kalustoa voidaan uudistaa tai muuttaa tyypiltään erilaisiksi.

Kohde 6 liikennöidään uudella sopimuskaudella 12:lla linja-autolla seuraavin reitein:

- Linja 40 Vääksy – Vesivehmaa – Paimela – Lahti
- Linja 40A Rantakulma – Vääksy – Vesivehmaa – Paimela – Lahti
- Linja 40B Rantakulma – Vääksy
- Linja 42 Padasjoki – Kurhila – Vääksy – Rantakulma – Lahti
- Linja 43 Maakeski – Vääksyn koulukeskus
- Linja 45 Urajärvi – Vääksy
- Linja 45K Urajärvi – Salonsaari – Vääksy
- Linja 46 Kalkkinen – Vääksy
- Linja 47 Vääksyn koulukeskus – Asikkala kk

- Linja 47A Vääksyn koulukeskus – Asikkala kk – Pulkkilanharju
- Linja 71 Heinola kk, Valkjärventie – Kaivokatu – Jyränkö – Myllyoja – Vt4 – Matkakeskus - Kauppatori
- Linja 72 Reumanmäki – Kaivokatu – Jyränkö – Myllyoja – Vierumäki - Matkakeskus - Kauppatori
- Linja 74 Pirttiniemi – Kaivokatu – Hevossaari
- Linja 74A Pirttiniemi – Kaivokatu – Myllyoja
- Linja 74B Pirttiniemi – Kaivokatu
- Linja 74X Myllyoja – Kaivokatu – Pirttiniemi
- Linja 75 Tommola – Kaivokatu – Mustikkahaka – Heinola kk
- Linja 75A Kaivokatu – Mustikkahaka – Heinola kk
- Linja 75B Tommola – Kaivokatu

Linjat 40 ja 40A liikennöidään välillä Asikkala – Lahti kuten nykytilanteessa kuitenkin siten, että linja 40A palvelee myös Rantakulman aluetta ja poistaa näin tarpeen linjalle 41, joka lakkautetaan. Linja 42 palvelee reitillä Padasjoki – Asikkala – Lahti kuten nykytilanteessa. Linjat 40B sekä 43-47 eri variaatioineen palvelevat Asikkalan sisäistä, käytännössä koululaisliikennettä. palveluntarjontaa on lisätty Asikkalan kunnan toiveista siten, että aamuisin koululle on mahdollista päästä kello yhdeksäksi ja iltapäivällä koulusta kotiin myös kello 13 jälkeen.

Linjat 71 ja 72 liikennöidään jatkossa aiempaa nopeampia reittejä osin valtatie 4 kautta. Muutoksella matka-aikoja Heinolasta Lahteen lyhennetään ja tuotetaan sekä houkuttelevampaa palvelua että tehostetaan liikennöintiä.

Linjat 74 ja 75 variaatioineen palvelevat Heinolan sisäistä liikkumista ja täydentävät Heinolan sisäistä palvelutasoa linjojen 71 ja 72 lisäksi.

Kohteen 6 esitetyllä liikennöinnillä vastataan toivottuihin muutoksiin niin Asikkalan kunnan kuin Heinolan kaupungin osalta. Asikkalan sisäiset yhteydet erityisesti koululaisten osalta paranevat ja yhteydet Lahteen ovat entistä selkeämmät. Heinolan osalta liikennöintiä on tehostettu ja muutettu reittejä siten, että matka-ajat lyhenevät kaikista Heinolan osista Lahteen.

Asikkalan ja Padasjoen suunnan liikennöinnin osalta kalustoa muutetaan siten, että jatkossa liikennöidään matalalattiaisella nykyisen seutukaluston sijaan. Heinolan liikennöinti on jo nykytilanteessa matalalattiaista kalustoa. Kalustovaatimukseen lisätään kohteen linja-autoihin vaatimus lastenistuimista. Kohteen linjoilla on pitkiä maantiesuosuuksia, jotka tukevat lastenistuinten vaatimusta. Istuimet toteutetaan siten, että ne ovat asikkaan käyttöönotettavissa itsenäisesti kun käytölle on tarvetta. Istuimet soveltuvat myös normaaliin käyttöön kun lastenistuimelle ei ole käyttötarvetta.

Kohteen 6 sallitut käyttövoimat ja päästöluokat ovat biodiesel Euro VI, biokaasu Euro VI, sähkö ja vety Kalusto pisteytetään seuraavasti: Uusi päästötön ajoneuvo 8 pistettä, käytetty päästötön ajoneuvo 6 pistettä, uusi biokaasu Euro VI 5 pistettä, uusi biodiesel Euro VI 4 pistettä, käytetty biokaasu Euro VI 2 pistettä, käytetty biodiesel Euro VI 0 pistettä.

Sopimuskauden pituudeksi esitetään 4+1+1 vuotta.

Kilpailutettava liikenne tullaan järjestämään bruttoperusteisella liikennemallilla. Bruttomallissa matkustajien maksamat lipputulot tulevat liikenteen tilaajalle. Tilaaja maksaa liikennöinnistä korvauksen liikennöitsijälle tarjouskilpailussa saadun hinnan mukaisesti.

Tarjouskilpailu ratkaistaan hyväksytyjen tarjousten perusteella siten, että hyväksytyksi tulee se tarjous, joka on kokonaistaloudellisesti edullisin.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous lasketaan siten, että hinnan painoarvo on 92,00 % ja laadun 8,00 %. Kohteen 5 kustannusarvio sopimuskauden ajalta on noin 7 300 000 euroa/vuosi ja kohteen 6 kustannusarvio sopimuskauden ajalta on noin 2 700 000 euroa/vuosi. Kohteista on mahdollista tehdä yhdistelmätarjous.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Kilpailutus liite

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 44

Käteismaksamisen ja matkakorttien lataamisen lopettaminen Lahden seudun liikenteen linja-autoissa

2337/02.02.05.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen p. 050 320 0101

Joukkoliikennesuunnittelija Torsti Toivonen p. 050 398 5575

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää lopettaa linja-autoissa käteisellä tehtävän lippujen myynnin ja matkakorttien lataamisen talvikauden 2025-2026 alusta alkaen.

Lisäksi Lahden seudun joukkoliikennelautakunta myöntää maksuttoman ensimmäisen matkakortin lasten asiakasryhmään kuuluville seuraavin ehdoin LSL:n asiakaspalvelupisteistä:

- 1.1.-31.1.2025 välisenä aikana kaikille lasten asiakasryhmään kuuluville.
- 1.2.2025 alkaen 7-9 vuotiaille.

Käsittely

Keskustelun kuluessa lautakunnan jäsen Mira Vilkmán teki seuraavan muutosehdotuksen: "Käteistä ei lopeteta vielä, vaan käteisen

lopettamiseen palataan keväällä, jolloin tiedonkulkemiseen jää tarpeeksi aikaa.”

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Perusteluosa

Lahden seudun liikenteen linja-autoissa käteislippujen kappalemääräinen myynti on laskenut vuonna 2023 25 % verrattuna edelliseen vuoteen ja myynnin ennustetaan laskevan 25 % vuonna 2024. Käteismaksamisesta välillisesti LSL:lle koituvat kulut maksutapahtumaa kohden ovat nousseet merkittävästi eikä käteismaksamisesta saadut lipputulot tulisi kattamaan siitä aiheutuneita kustannuksia vuonna 2025. Viimeisimpien ennusteiden mukaan käteismaksamisen osuuden supistuminen on mahdollisesti jopa kiihtymässä aiempaan verrattuna ja vuodelle 2024 arvioidaan käteisen olevan maksutapana enää n. 3 %-ssa matkoista. Vuoden 2025 osalta arvioidaan käteisen olevan maksutapana enää 0,5–2 %-ssa matkoista.

Käteismaksamiseen kohdistuvat hinnankorotuspaineet ohjaavat muista kaupungeista saatujen kokemusten perusteella matkustajia joka tapauksessa muihin maksutapoihin pienilläkin hinnankorotuksilla. Muiden maksutapojen kehittyessä ja esimerkiksi reittioppaan kautta ostettavan mobiililipun sekä seniorien mobiililipun odotetaan supistavan myyntiä entisestään tulevaisuudessa.

Kilpailutettaessa uutta liikennettä LSL tekee pitkiä liikennöintisopimuksia, jolloin liikennöitsijöiden on otettava maksutavan sivukulut huomioon tarjouksissaan koko sopimusajalle, jolloin päätös käteisen poistumisesta ennen seuraavia isompia kilpailutuksia mahdollistaa, ettei kustannusrasitetta tule uusiin sopimuksiin vuoteen 2035 asti. Tämän myös nähdään helpottavan uusien ja etenkin pienempien toimijoiden tuloa LSL:n liikenteeseen liikennöitsijäksi.

Käteismaksamisen poistuminen linja-autoista sujuvoittaa linja-autoissa tehtäviä maksutapahtumia ja nopeuttaa näin ollen matka-aikoja. Myös kuljettajien turvallisuuteen käteismaksamisen poistumisella on selkeä parantava vaikutus, kun voidaan selkeästi viestiä, että linja-autoissa ei ole enää käteistä rahaa.

Matkustajille on jo olemassa kattavat vaihtoehtoiset maksutavat ja erilaisia asiakasryhmiä huomioidaan palveluita kehittäessä. Käteisen käyttö on edelleen mahdollista LSL:n palvelupisteissä myytävien tuotteiden osalta.

Erityisesti pienten lasten kohdalla on huomioitava, että mobiili- tai lähimaksaminen ei välttämättä ole mahdollista.

Käteismaksumahdollisuuden poistuessa lasten asiakasryhmään kuuluvien matkustajien siirtymistä muihin maksutapoihin esitetään tuettavaksi maksuttomalla ensimmäisellä matkakortilla seuraavin ehdoin:

- 1.1.-31.1.2025 välisenä aikana kaikille lasten asiakasryhmään kuuluville.
- 1.2.2025 alkaen 7-9 vuotiaille.

Käteinen maksutapana liikennevälineessä on myös poistunut jo VR:n, HSL:n ja Nyssen liikenteestä sekä osalla kaukoliikenteen toimijoista. Yleisesti saadut kokemukset myös esimerkiksi lippuhintojen muutoksien vaikutuksista matkustukseen tukevat päätöstä luopua käteisestä.

Käteisestä luopuminen aiheuttaa lyhyellä aikavälillä lipputulonmenetyksiä, sillä kustannusvaikutus ei siirry vanhoihin sopimuksiin. Vuodelle 2025 menetyksen arvioidaan olevan 50 000€ käteismaksamisen jatkuessa vielä kesäkauden loppuun. Pidemmällä aikavälillä muutoksen arvioidaan olevan positiivinen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

Ote: valmistelijat, toimivalta-alueen kunnat

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 45

Seurantaraportti 1.1. - 30.9.2024, joukkoliikenne

1190/02.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen p. 050 320 0101

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Henkilöstöpäällikkö Pekka Nikulainen p. 050 387 8780

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee tiedoksi
joukkoliikenteen seurantaraportin ajalta 1.1.–30.9.2024

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 4.12.2023 § 406 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion
toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että palvelualue raportoi
lautakunnalle määrärahojen käytöstä vähintään neljännesvuosittain.

Seurantaraportti ajalta 1.1.–30.9.2024 on esitetty liitteessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 2 Seurantareportti tammi-syyskuu 2024, joukkoliikenne

Lahden seudun joukkoliikennelausunto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelausunto, 12.11.2024

§ 46

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelausunto merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- joukkoliikennelausunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset
ajalta 5.9.-31.10.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 47

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

- Muut joukkoliikenteen ajankohtaiset asiat
- Lautakunta pitää ylimääräisen kokouksen ke 27.11. klo 16.00 Teams-etäkokouksena.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 12.11.2024

§ 48

Lahden seudun liikenteen lipputuote ja -hinnoittelu muutos

2337/02.02.05.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Lauri Jokinen p. 050 320 0101

Joukkoliikennesuunnittelija Torsti Toivonen p. 050 398 5575

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää lipputuotteiden ja -hinnoittelun muutoksista perusteluosan ja liitteenä olevan hinnaston mukaisesti 1.1.2025 alkaen.

Lisäksi Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää käynnistää selvityksen tasataksamallista ja sen vaikutuksista seudun kuntien kustannustenjakoon.

Perusteluosa

Arvonlisäverokannan noustessa 10 prosentista 14 prosenttiin, valtionavustusten laskiessa ja kuntatalouden heikoin tilanteen vuoksi Lahden kaupungin joukkoliikenneyksikkö on tehnyt selvityksen Lahden seudun joukkoliikenteen lipputuotteista ja -hinnoittelusta. Selvityksellä on tutkittu tarkemmin neljää eri hinnoittelua mallia.

Esitettävässä mallissa on pyritty löytämään kompromissi lippuhintojen korotuksen ja matkustuksen kasvun turvaamisen välillä. Maltillisella lippuhintojen korotuksella, kausituotteiden houkuttelevuuden parantamisella ja esimerkiksi osamaksutavan lisäämisellä pyritään turvaamaan saatavat lipputulot ja jatkamaan joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua. Matkustajamäärien kasvun arvioidaan pitkällä aikavälillä tuovan enemmän lisätuloja kuin suurempien kertakorotusten. Osana uudistusta LSL myös parantaa lipputuotteiden saatavuutta sähköisissä myyntikanavissa.

Kertalippujen hintoja arvokortilla ja mobiilisovelluksella esitetään muutettavaksi siten, että kahden yöhykkeen kertalipun hintaa korotetaan ja kolmen ja neljän yöhykkeen hintoja lasketaan. Kolmen ja neljän yöhykkeen lippuhintojen laskemisella joukkoliikenteestä tehdään entistä houkuttelevampaa ja pyritään kilpailemaan erityisesti yksityisautoilua vastaan pidemmällä matkoilla. Kaikista matkoista vain n. 7 % tehdään useammalla kuin kahdella yöhykkeellä. Pitkien matkojen hinnan laskun arvioidaan lisäävän matkustusta ja tältä osin muutoksen arvioidaan olevan kustannusneutraali.

Lähimaksun osalta hinnoittelua esitetään muutettavaksi siten, että lähimaksulla maksettaessa lipun hinta on jokaisella yöhykevälillä 0,15 € korkeampi kuin matkakortilla tai mobiilisovelluksella. Lähimaksuun esitetään lisäksi vuorokausikatto 10 €/päivä. Viikkokatto esitetään otettavaksi käyttöön teknisten edellytyksien täytyessä.

Viikkokattohinnaksi esitetään 20 €/viikko.

Kausituotteisiin esitetään saman suuntaisia muutoksia kuin kertalippuihin. Kahden yöhykkeen 30 vrk:n hinta nostetaan ja kolmen sekä neljän yöhykkeen lippujen hinnat lasketaan. Kausituotteissa myynti on

keskittynyt 30 vrk:n lippuun, vaikka 90 vrk:n lipuillakin on oma kausittainen käyttäjäryhmänsä. Tätä pidempiä kausia on myyty hyvin vähän. Todennäköisenä syy pidempien kausituotteiden hyvin vähäiselle kysynnälle on hinnoittelu, joka ei ole taloudellisesti ollut kannattava eikä näin ollen tukenut niiden ostoa. 30 vrk:n lippu on helppo jättää tauolle tai vähäisemmän tarpeen aikana käyttää kertalippuja. Nyt esitettävällä muutoksella pidempien kausien hinnoittelulla saadaan parannettua tuotteiden houkuttelevuutta ja uudistuksen arvioidaan pitkällä aikavälillä lisäävän matkustusta ja lipputuloja sekä tuovan etua ja helppoutta paljon linja-autoa käyttävän asiakkaan arkeen. Lyhyellä aikavälillä uudistuksen arvioidaan olevan kustannusneutraali. Joukkoliikenneyksikkö tulee myös aiemman päätöksen mukaisesti toteuttamaan myyntiä ja markkinointia tukevia kampanjoita.

Kestävän liikkumisen edistämiseksi ja pisimmän kausituotteen houkuttavuuden parantamiseksi 365 vrk:n kausituotteisiin esitetään liitettäväksi kaupunkipyörien kausituote teknisten edellytysten täytyessä. Joukkoliikenteen ja kaupunkipyörien yhdisteleviä lipputuotteita voidaan myydä myös kampanjaluonteisesti.

Verkkokauppaan lisätään teknisten ominaisuuksien täytyessä osamaksutapa, jolla pyritään helpottamaan hinnaltaan korkeampien tuotteiden ostamista.

Kestävän työmatkaliikkumisen edistämiseksi esitetään, että 365 vrk:n voidaan myöntää 10 % alennus, mikäli yritys ostaa työntekijöilleen vähintään 10 kpl tai pienemmissä kuin 10 hengen yrityksissä jokaiselle työpaikan työntekijälle. Työntekijän omavastuuosuus saa kattaa korkeintaan 50 % lipun hinnasta. Lisääntyvän matkustuksen arvioidaan

kattavan alennuksen kulut ja mahdollistavan etenkin suurempien työpaikkakeskittymien osalta palvelutason parannuksia tarvittaessa.

Päivälipuissa ainoastaan mobiilissa myytävällä 1 vrk:n lipulla on ollut merkittävää kysyntää keskittyen lähinnä AB-vyöhykkeelle. Jatkossa päiväliput myydään joko 1, 3 tai 7 vrk:n mittaisina sekä mobiilissa että myyntipisteissä. Myös näiden hinnoittelua muutetaan tukemaan kysynnän kasvua.

VR-yhteiskäyttölippujen osalta toteutetaan uusi lipputuote mobiilisovellukseen ja otetaan käyttöön tuotekehityksen valmistuttua. Niin sanotun juna-bussi kertalipun hinnoiksi esitetään kahden vyöhykkeen matkoilla 4,80 €, kolmen vyöhykkeen matkoilla 5,50 € ja neljän vyöhykkeen matkoilla 6,50 €. Lastenlippujen vastaavat hinnat ovat 2,40 €, 2,75 € ja 3,25 €. Kausituote myydään mobiilissa aina AD-lipputuotteena 105 €/30 vrk bussimatkustuksen keskittyessä junan kanssa yhdistettynä lähinnä kahdelle vyöhykkeelle.

Käteislipputuotteiden myynti on laskenut n. 25 % vuosivauhdilla johtuen välillisten kulujen osalta maksutapahtumakohtaisten kulujen merkittävään nousuun. Esitetyn hinnastouudistuksen arvioidaan edelleen vähentävän merkittävästi käteismaksamista linja-autossa. Tämän takia käteislipun hintaa korotetaan muita lipputuotteita enemmän. Käteislipputuotteiden myynnin lasku on johtanut tilanteeseen, jossa käteismaksamisesta saadut lipputulot eivät enää kata siitä syntyviä kustannuksia.

Kouluille ja esimerkiksi sote-alan toimijoille myytäviin paperisiin kertalippuihin ei esitetä korotuksia.

Erikseen ostettavan korttitaskun hinnaksi esitetään 1.1.2025 alkaen 1 €.

Palvelumaksuihin esitetyllä uudistuksella ei ole vaikutusta.

Esitetyillä muutoksilla hinnoitteluun saavutetaan arviolta 550 000 €:n lisätulot vuonna 2025. Arvonlisäveron korotuksen vaikutus LSL:n lipputuloihin on noin -430 000 € vuoden 2025 osalta. Elokuussa 2024 tehdyn joukkoliikennelippujen hinnankorotuksen sekä esitetyn hinnastouudistuksen arvioidaan tuottavan vuonna 2025 noin 300 000–400 000 € lisätulot.

Matkustuksen osalta kokonaisvaikutusten arvioidaan jäävän pieniksi eikä matkustajamäärien arvioida kääntyvän laskuun. Siirtymää eri lipputuotteiden välillä arvioidaan tapahtuvan ja esimerkiksi kausituotteiden kysynnän arvioidaan kasvavan esitetyn muutoksen takia.

Muissa tutkituissa vaihtoehtoissa tutkittiin pelkän arvonlisäverokorotuksen osuuden lisäämistä hintoihin, hintojen suurempaa korotusta kuin esitetystä mallissa sekä tasataksamallia.

Pelkän arvonlisäverokorotuksen mallissa saatavat lisätuotot jäävät matalaksi eivätkä näin ollen tue heikentyneestä taloustilanteesta johtuvaa talouden tasapainottamista. Lisäksi pidempien matkojen hintojen korottamiselle arvioidaan olevan mahdollisesti merkittävätkin vaikutukset joukkoliikenteen houkuttelevuuteen.

Hintojen suuremman korotuksen mallilla arvioidaan olevan negatiivisia vaikutuksia matkustamiseen niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Pitkällä aikavälillä liian suuri hintojen korotus voi kääntää matkustusmäärät laskuun ja aiheuttaa näin ollen todellisuudessa lipputulojen laskua.

Tasataksamallia eli niin sanottua yhden vyöhykkeen mallia, jossa lippujen hinnat ovat samansuuruisia matkan pituudesta riippumatta, tarkasteltaessa havaittiin merkittäviä muutoksia seudun kuntien kustannustenjaossa. Muutoksien katsotaan olevan niin suuria, ettei mallia voida tässä vaiheessa esittää hinnoittelumalliksi ilman tarkempaa selvitystä ja

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

vaikutustenarviointia. Kokonaisuutena tasataksamallin katsotaan olevan joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta tutkituista vaihtoehdoista paras. Lahden kaupungin joukkoliikenneyksikkö esittää Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle tasataksamallin ja Lahden seudun kuntien kustannustenjakoperiaatteiden tarkempaa selvitystä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: asian valmistelija, seudun kunnat

Liitteet

3 Hintavertailu

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 45, § 46, § 47

nro 6

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 44, § 48

nro 6

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.
Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille
oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.